

Toekomstvisie Albrandswaard 2025: Evaluatie Actieprogramma 2013-2014

8 juni 2015

Definitief

Inleiding

De Ontwerp Toekomstvisie Albrandswaard 2025 werd voor de zomer 2012 unaniem vastgesteld door de gemeenteraad, na een intensief proces met bewoners en partners uit het veld. Uiteindelijk gaven 1.100 bewoners een reactie via de online enquête en bleek er met scores tot 95% be0.360*veel draagvlak te zijn voor de koers. De Toekomstvisie markeert een omslag 'van meer naar beter': van het accent op uitbreiding van woonwijken en werkgebieden naar verhoging van de maatschappelijke, economische, culturele en ruimtelijke kwaliteiten van de gemeente. De kern is samengevat in vijf O's: ondernemen (sterke werkgelegenheid), ontspannen (recreatie met kwaliteit), ontmoeten (goed leven in de dorpen), ontplooien (een leven lang leren) en ontketenen (initiatieven van derden ontlokken). De Ontwerp Toekomstvisie heeft een vertaling gekregen in een Structuurvisie en het Actieprogramma.

In deze evaluatie worden achtereenvolgens de volgende

1. Wat is er gedaan met het geld?
2. Waarom deze Stichting gemeenschapsfonds
3. Wat betekent dit voor de Toekomstvisie
4. Welk besluit is er vorig jaar genomen

1 Wat is er gedaan met het geld?

In de begroting voor de uitvoering van het Actieprogramma 2013/2014 (zie tabel 2) was € 90.000,- aan aanjaaggeld voor initiatieven beschikbaar, € 18.000 voor community management en € 26.000 voor ondersteunende communicatie, waarvan € 15.000 voor de website Albrandswaard in Actie (ontwikkeling, beheer en het onderhoud). In totaal is er € 93.000 aan aanjaaggelden toegekend, waarvan er – zoals het er nu naar uitziet - € 75.000 daadwerkelijk wordt besteed (zie tabel 1). Van de 16 initiatieven zijn er twee, waarvoor een 1e voucherbedrag is uitgekeerd, waarna vervolgens in overleg met de initiatiefnemer is besloten het initiatief niet verder door te zetten omdat er onvoldoende tot geen toekomstperspectief was (rood). Eén initiatief is toegekend met een scopewijziging, waarna vervolgens in overleg met de initiatiefnemers is besloten om het initiatief niet verder door te zetten (zwart, omdat er geen geld is overgemaakt). De overige initiatieven zijn naar verwachting uitgevoerd of worden met enige vertraging nog dit jaar afgerond (oranje). In tabel 1 wordt per toegekende voucher de status aangegeven. Het nummer voor de kantlijn geeft aan in welk van de vijf ontwikkelrichting de voucher het beste past:

1. Ontketenen (zelforganisatie)
2. Ondernemen
3. Ontspannen
4. Ontmoeten
5. Ontplooien

Tabel 1a: besteding vouchers 1e ronde

	Initiatief	Toegekend	Termijnen uit(te)betalen	Status	Verantwoording ontvangen	Actie
1 / 5	Gemeenschapsfonds	€ 5.500	€ 2.750 € 2.750	Gereed	Ja	-
2	ABW onder dak	€ 3.990	€ 1.995 € -	Initiatief beëindigd	Nee	Met initiatiefnemers besproken dat initiatief niet van de grond komt. Het 2 ^e voucherbedrag wordt niet uitbetaald.
3	Poldermarkt Poortugaal	€ 10.000	€ 5.000 € 5.000	Gereed	Ja	-
3	Themadag Natuurakker	€ 1.000	€ 1.000	Initiatiefnemers wachten besluit 2 ^e kamer af.	Nee	Brief sturen met verzoek bedrag nog dit jaar terug te storten als dit jaar niet wordt uitgevoerd.
3	Beamer vAWL	€ 1.000	€ 500 € 500	Gereed	Ja	-
3	Blijvend Bloeiend Bakkerspark	€ 10.000	€ 5.083 € -	Gereed. Initiatiefnemers besloten deels uit te voeren	Ja	-
4	Wij Coach	€ 6.000	€ 3.000 € 3.000	2 ^e termijn nog uitbetalen	Ja, 1 ^e termijn	In afwachting van onderbouwing 2 ^e voucherbedrag. Het bedrag blijft gereserveerd.
	Totaal	€ 31.990	€ 25.078			

€ 1.995,- zonder resultaat

€ 4.000,- met enige vertraging

Tabel 1b: besteding vouchers 2e ronde

	Initiatief	Toegekend	Termijnen uit(te)betalen	Status	Verantwoording ontvangen	Actie
2	Maak werk van Mantelzorg	€ 7.250	€ 3.625 € 3.625	Gereed	Ja	-
3	Stichting Landmark Valckesteijn	€ 4.000	€ 4.000	Begroting ontvangen.	Ja	Beoordelen of overgaan kan worden tot uitbetaling.
4	Koningsdag 2014	€ 10.000	€ 10.000 € -	Gereed	Ja	-
4	Themaontmoeting Villa van Alles*	€ 3.500	€ - € -	Initiatief beëindigd*	Nee	Brief sturen om beëindiging initiatief te bevestigen.
4	Buurtnetwerk Rhooon Noord	€ 7.000	€ 2.848 € -	Gereed. Initiatiefnemers bespaard op kosten.	Ja	Verzoeken om restant 1 ^e termijn (€ 647,50) terug te storten.
4	Buurtpreventie ABW	€ 6.000	€ 4.000 € 740 € 1.261	Gereed	Ja	-
5	Lokale duurzame energie coöperatie	€ 10.000	€ 5.000 € 5.000	In afwachting van rekeningnummer.	Nee, wel informatie over voortgang ontvangen.	Initiatiefnemers verzocht om rekeningnummer en of 2e termijn nog 2015 kan worden uitgegeven/verantwoord.
5	Dorpsbedrijf ABW	€ 2.000	€ 1.000 € -	Gereed. Initiatiefnemers bespaard op kosten ICT.	Nee	Initiatiefnemers verzocht om verantwoording. Voor andere activiteiten moet nieuwe aanvraag gedaan worden.
5	St. Castellum (Met 1624)	€ 6.000	€ 3.000 € -	Initiatief beëindigd	Nee	Met initiatiefnemers besproken dat initiatief niet van de grond komt.
	Totaal	€ 55.750	€ 44.098			

€ 3.000,- zonder resultaat

€ 10.000,- met enige vertraging

* In 1e instantie toegekend voor verplaatsing (deel) van de ondernemers naar de Mijlen. In 2e instantie in overleg SWA nader verkend voor de huidige locatie. Initiatiefnemer zien geen heil in een nader overleg hierover met SWA. Daarop is besloten de voucher niet toe te kennen voor de huidige locatie.

Begroting bij het actieprogramma (voorstel 126099 15 april 2013)

In het Actieprogramma 2013-2014 is vooral de wijze waarop we het aanjaaggeld voor initiatieven willen toekennen (vouchers) en de rol van de community manager nader uitgewerkt. Het budget van € 134.000 is nodig voor externe kosten en is dus exclusief ambtelijk inzet. Het betreft incidenteel geld. Wel kan het zo zijn dat eind 2014 wordt geconcludeerd dat het wenselijk is een deel van het uitbesteed werk voor promotie en de hosting van de website door te zetten. De ambtelijk inzet wordt geraamd op 0,6 FTE totaal per jaar. De verwachting is dat de tijdsbesteding opgevangen kan worden binnen het reguliere werk.

Tabel 2: begroting bij vaststelling Actieprogramma 2013-2014

Kosten uitvoeringsprogramma actieprogramma 2013-2014		
Wat gaan we doen	Kosten 2013 + 2014	FTE per jaar
2a albrandswaardinactie.nl	€ 15.000	0,1 FTE
2b Community Manager	€ 18.000	0,05 FTE
2c Inhakende promotie	€ 11.000	0,05 FTE
2d Ondernemen	€ 20.000	0,1 FTE
2e Ontspannen	€ 25.000	0,1 FTE
2f Ontplooien	€ 20.000	0,1 FTE
2g Ontmoeten	€ 25.000	0,1 FTE
Totaal	€ 134.000	0,1 FTE

Restantbudget

Zoals gezegd, is er € 15.000 minder uitgegeven aan aanjaaggelden (vouchers) dan begroot. Ten tijde van het voorstel in september, was de verwachting dan er een restantbedrag 2013/2014 zou

overblijven van vouchers die niet, niet volledig, of niet goed zijn besteed en terugbetaald moeten worden. De verwachting was toen, dat het ging om een bedrag van circa € 5.000,- tot € 10.000,- . De idee was, om dit aanvullend ter beschikking te stellen aan het gemeenschapsfonds, zodat zij in totaal konden beschikken over een bedrag van € 25.000,- tot € 30.000,- voor uitvoering van de voucherregeling, het community management en de communicatie, inclusief de kosten voor het draaiende houden van de website Albrandswaard in Actie (AiA). In de laatste maanden is dit verwachte restantbudget echter gesoupeerd door onder ander extra inzet van de community manager en communicatie adviseur ten behoeve van de evaluatie en de voorbereiding van de overdracht naar StGA. In de overdrachtsgesprekken heeft StGA aangegeven nog niet volledig de (financiële) verantwoordelijkheid voor AiA te willen/kunnen dragen. StGA geeft er de voorkeur aan, dat de gemeente de komende twee jaar nog mede verantwoordelijk blijft voor het beheer en de promotie van de website AiA. Dit mede omdat de gemeente als voorwaarde bij de overdracht stelt, dat de huidige wijze van verantwoorden via AiA de komende twee jaar moet worden gecontinueerd. StGA, de gemeente en het reclamebureau PanArt - dat de website ontwikkeld heeft en de hosting verzorgt – hebben daartoe afspraken gemaakt over de ondersteuning voor de komende twee jaar en de kosten voor de eventuele gehele overdracht na die twee jaar naar StGA. Door een goede taakverdeling tussen gemeente en StGA zijn ook de geschatte kosten teruggebracht van € 10.000 per jaar naar € 5.000 per jaar. StGA heeft daarbij de voorkeur uitgesproken dat het benodigde budget voor beheer en onderhoud van de website en een bijdrage in de kosten voor ondersteunende promotie van AiA voor 2015 en 2016 – totale bijdrage gemeente € 10.000 - niet wordt overgedragen aan StGA, maar op rekening blijft van de gemeente.

2 Waarom deze Stichting Gemeenschapsfonds?

Op pagina 9 van het Actieprogramma 2013/2014 is de volgende doelstelling geformuleerd:

financieringsvoorwaarden creëren voor zelforganisatie
- de gemeente wil initiatieven actief stimuleren voor de financiering van zelforganisatie, zoals het opzetten van een gemeenschapsfonds.

Vervolgens is bij de 1^e voucherronde een voucher aangevraagd om een extern bureau (Charistar) in te kunnen schakelen om de mogelijkheden voor het oprichten van een gemeenschapsfonds in Albrandswaard te onderzoeken. Uit dit proces, waarbij via een aantal open avonden draagvlak, behoefte en participatie bereidheid is getoetst, is geconcludeerd dat de oprichting van een gemeenschapsfonds in Albrandswaard kansrijk is. De ontwikkeling in Albrandswaard staat niet op zichzelf, maar is onderdeel van een landelijke ontwikkeling (zie voor een overzicht www.lokalefondsen.nl) en wordt gestimuleerd door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

“Gemeente Albrandswaard is als regiegemeente een van de landelijke koplopers in zelforganisatie. Eerst werden in co-creatie met een groot netwerk de kernopgaven gedefinieerd, daarna werden via prijsvragen nieuwe initiatieven ontlokt. Er zijn nu tal van initiatieven, van groot tot klein, van ondernemers en bewoners.”

Van Stad
Maken naar
Stad Zijn:

Een Manifest van 200
Publieke Ontwikkelaars

www.stipo.nl
contact@stipo.nl

3 Wat betekent dit voor de Toekomstvisie

Met de initiatiefnemers, betrokken ambtenaren en collegeleden hebben we in oktober een evaluatiebijeenkomst gehad, waarin geconcludeerd is dat - kort samengevat - de resultaten na 1,5 jaar boven verwachting zijn, naar meer smaken en voorzetting/overdracht en uitbouw via Stichting Gemeenschapsfonds door allen als een goede, beoogde (actie 1d) en gewenste ontwikkeling wordt gezien. In tabel 3 wordt per actie de stand van zaken aangegeven. Het nummer voor de kantlijn geeft aan binnen welk van de vijf ontwikkelrichting de actie valt: 1 Ontketenen (zelforganisatie); 2 Ondernemen; 3 Ontspannen; 4 Ontmoeten; 5 Ontplooiën. Van de negentien acties uit het Actieprogramma 2013-2014 zijn er al vijftien gerealiseerd, dan wel is de realisatie geborgd bij een initiatiefnemer. Voor drie acties geldt, dat de initiatiefnemers moeite ondervinden om het initiatief van de grond te krijgen, maar is verder onderzoek om deze zaken toch op te pakken gewenst. Voor actie 4a, die betrekking heeft op de gemeentelijke sport- en ontspanningsaccommodatie geldt, dat de voorstellen zoals opgenomen in de Toekomstvisie/Structuurvisie zijn verworpen. In september zal de raad zich buigen over de vraag of zij de huidige accommodaties voorlopig blijft doorexploiteren, of dat er sprake is van een nieuwe ontwikkelrichting en de Toekomstvisie en Structuurvisie op dit punt aangepast moeten worden. Bij de initiatiefnemers, betrokken ambtenaren en collegeleden is tijdens de evaluatiebijeenkomst gepeild welke behoefte er was om een Actieprogramma 2015-2016 op te stellen rond de nog niet gerealiseerde/geborgde acties en eventuele nieuwe acties. De behoefte daaraan was laag, mede vanuit het besef dat het laaghangende fruit geplukt is en er een aantal lastige acties overblijft. Om die reden werd er de voorkeur aangegeven om geen nieuw actieprogramma op te stellen en de resterende acties op te nemen in de reguliere rapportages (pepperflow).

Resultaat meten bij zelforganisatie

Bij het stimuleren van zelforganisatie via de voucher-systematiek zit verantwoording en evaluatie ingebakken. Het resultaat wordt gemeten in de vorm van het aantal initiatieven dat actief is en aandacht weet vast te houden via de website AiA, alsmede de relevantie van de website AiA zelf. De website AiA laat behoorlijk indrukwekkende cijfers zien voor zo'n kleine gemeente als Albrandswaard. Dat er naar 1,5 jaar een nog steeds groeiende community van initiatiefnemers is – met en zonder voucher - en dat er een gemeenschapsfonds is opgericht, dat de financiering van het vouchersysteem en het community management wil overnemen, is een resultaat dat de verwachtingen te boven gaat. Het resultaat is ook landelijk niet onopgemerkt gebleven. We behoren tot de koplopers van zelforganisatie, aldus het citaat op de voorgaande pagina uit het manifest 'Van stad maken naar stad zijn', dat begin 2014 werd aangeboden aan minister Blok (BZK). De statistieken van de website zijn toegevoegd in tabel 4. De winterdip is verklaarbaar doordat er in de winterperiode minder activiteiten worden ontplooid. In april neemt het aantal bezoekers weert toe in verband met de promotie van de nieuwe voucherronde en de town hall meeting van StGA. De geplande communicatie in mei is vertraagd als gevolg van de vertraagde besluitvorming, maar dit zal de dip van afgelopen mei niet volledig verklaren. Een goede verklaring hebben we nog niet gevonden. Misschien heeft het te maken met de verminderde twitter activiteit. Het is in ieder geval duidelijk, dat het belangrijk is om actief te blijven communiceren wat er allemaal te doen is rond de initiatieven.

Tabel 3: stand van zaken acties uit Actieprogramma 2013-2014

Nr.	Actieprogramma 2013-2014	Status
1a	Communicatiestrategie (fanstrategie, gebiedspromotie)	Implementatie gereed. Initiatieven binnen de gemeente op het gebied van Ondernemen, Ontmoeten, Ontwikkelen worden opgepakt via AiA. Initiatieven op het gebied van Ontspannen worden opgepakt via 'GroenIjsselmonde'. Inzet gemeente gericht op onderhoud/nazorg
1b	Netwerkplatform Albrandswaard in Actie	Implementatie gereed, dagelijks beheer overgebracht naar StGA, inzet gemeente gericht op ondersteunende communicatie/nazorg.
1c	Community Manager	Implementatie gereed, taak overgebracht naar StGA, inzet gemeente gericht op nazorg.
1d	Duurzame Vennootschap Albrandswaard	Dit initiatief is opgepakt onder de naam Stichting Gemeenschapsfonds Albrandswaard.
2a	Stimuleren ondernemersnetwerk – informeren	Verbetering van de vindbaarheid van informatie van de gemeente voor bedrijven via de gemeentelijke website en AiA is voltooid.
2b	Stimuleren ondernemersnetwerk – kennisuitwisseling	Er is een bedrijfscontactfunctionaris aangesteld. Daarnaast kunnen (beginnende) ondernemers voor raad en daad terecht bij StGA, die daarbij ook put uit de database deskundig burgers. Recreatie ondernemers kunnen daarnaast terecht bij GroenIjsselmonde.
2c	Huisvesting kleinschalige bedrijvigheid	Een initiatief opgestart (Meetz). Albrandswaard onder dak is geëindigd. Eigenaren van leegstaande panden - waaronder de gemeente m.u.v. het hiervoor genoemde initiatief Meetz - zijn niet bereid gebleken de leegstaande ruimte via Albrandswaard onder dak aan diverse kleinere huurders te verhuren en/of tegen een gereduceerd tarief.
3a	Proef Albrandswaard / Appellation Albrandswaard	Verschillende initiatieven opgestart, zoals de Poldermarkt Poortugaal, vAWL, Polderdag Rhoon, Polderschuur Poortugaal.
3b	Strategisch verbinden (dorpse, groene en blauwe verbindingen)	Opgenomen in ontwikkelprogramma 'Groen Ijsselmonde', het sturingsinstrument van de op te richten Landschapstafel voor financiering en realisatie

Nr.	Actieprogramma 2013-2014	Status
4a	Voorzieningenclusters sport, ontspanning en onderwijs	Vorstellen verworpen. In onderzoek.
4b	Overige ontmoetingslocaties	Villa 't Oog, Boekenstal Poortugaal (Repair Café), Polderschuur Poortugaal, Wijkcentrum Portland gerealiseerd.
4c	Begeleid wonen en werken	Eén initiatief opgestart (Polderschuur) met Delta. Uitbreiding naar WISH-huis wordt nu onderzocht.
4d	De wijkcoach	Eén wijk opgepakt, mogelijk uitbreiding naar andere wijken
4e	Ruilhandel	Opgepakt onder de naam 'BAR Beursvloer'. Opgepakt
5a	Lerend netwerk	Opgepakt door StGA in relatie tot database deskundige burgers. Samenwerkingsmogelijkheden met Bibliotheek AanZet "Een leven lang leren" onderzoeken.
5b	Volksuniversiteit/gildes	Onderzoeken of dit opgepakt kan worden door StGA in samenwerking met Bibliotheek AanZet.
5c	Sociaal-maatschappelijk ondernemen (sleutelwerkplaats).	Nog niet opgepakt. Onderzoeken of dit opgepakt kan worden door StGA.
5d	Opzetten buurtenergiebedrijven	Initiatief opgestart.
5e	Opzetten wijkondernemingen	Initiatieven opgestart.

Tabel 4: statistieken website Albrandswaard in Actie

2014	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December	Jaaroverzicht
Aantal bezoekers	576	731	1162	2347	1653	1632	1307	1201	1649	1756	2533	1356	17629
Aantal unieke bezoekers	388	459	815	1644	1293	1287	1059	952	1307	1316	2089	1088	12167
Gemiddeld aantal bezoekers per dag	18,58	26,1	37,5	78,2	55,1	54,5	42,16	38,7	54,9	58,5	84,4	43,7	48,3
Percentage nieuwe bezoekers	61%	55%	64%	70%	69%	69%	72%	69%	70%	65%	74%	70%	69%
Gemiddelde bounce rate	50%	54%	50%	54%	57%	59%	63%	63%	61%	58%	62%	68%	59%
Gemiddelde bezoekduur	3:48	3:56	2:56	2:15	2:07	1:38	1:49	1:47	1:12	2:16	1:24	1:21	2:01
Aantal pagina's per bezoek	3,6	3,78	3,8	2,75	2,74	2,43	2,4	2,53	2,44	3,02	2,3	2,3	2,73

2015	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December	Jaaroverzicht
Aantal bezoekers	918	891	1126	2258	900								
Aantal unieke bezoekers	704	670	852	1831	700								
Gemiddeld aantal bezoekers per dag	29,6	31,8	36,3	75,26	29,03								
Percentage nieuwe bezoekers	35%	65%	66%	73%	67%								
Gemiddelde bounce rate	65%	58%	60%	42%	63%								
Gemiddelde bezoekduur	1:46	1:48	1:33	1:37	1:32								
Aantal pagina's per bezoek	2,99	2,92	2,55	2,86	2,44								

4 Welk besluit is er vorig jaar genomen?

Besluit (verseonnr. 89223) uit de vastgestelde BESLUITENLIJST RAADSVERGADERING 27 oktober 2014 (verseonnr. 110735) luidt:

- i. Voortgang Actieprogramma Toekomstvisie Albrandswaard

De raad besluit conform voorstel (88642):

1. Op basis van de evaluatie eind 2014/begin 2015 een **definitief besluit te nemen over** het vaststellen van een Actieprogramma 2015/2016 en het **éénmalig beschikbaar stellen van geld met het oog op het overdragen van de voucherregeling.**
2. In de begroting **nog éénmalig een budget van € 20.000 te reserveren** voor uitvoering van de voucherregeling in 2015 en dit te dekken uit de algemene reserve.
3. De **intentie uit te spreken** om ondersteunende middelen - voucherregeling, de website Albrandswaard in Actie en het 'community management' - in 2015 **in overleg, geheel of gedeeltelijk over te dragen** aan de Stichting Gemeenschapsfonds Albrandswaard, waarbij de **huidige manier van verantwoord worden wordt gecontinueerd**
4. De intentie uit te spreken om het **budget voor 2015, vermeerderd met het eventuele restantbudget van de periode 2013/2014 ter beschikking te stellen aan het gemeenschapsfonds**, waarbij de huidige manier van verantwoord worden wordt gecontinueerd.

De raad heeft dus al besloten om € 20.000 te reserveren in de begroting en daarbij de intentie uitgesproken om tot gehele of gedeeltelijke overdracht aan Stichting Gemeenschapsfonds Albrandswaard over te gaan.

Naar aanleiding van de vragen die gesteld zijn over wat de raad op 27 oktober al wel en nog niet besloten heeft, zou onderstaande aanscherping/toelichting van de besluitpunten de gewenste duidelijkheid kunnen scheppen.

Te besluiten:

1. De uitvoering van de voucherregeling en de ondersteuning van het community management in het geheel over te dragen aan de Stichting Gemeenschapsfonds Albrandswaard.
2. De reeds gereserveerde € 20.000,- bij raadsbesluit 89223 ter beschikking te stellen aan het gemeenschapsfonds (rekening gemeenschapsfonds) ter uitvoering van de voucherregeling.
3. De website Albrandswaard in Actie tot eind 2016 in gezamenlijk beheer te houden om op die manier de huidige manier van verantwoord worden te kunnen continueren.
4. Een aanvullend budget van € 10.000,- te creëren (rekening gemeente) om voor 2015 en 2016 de kosten te dekken voor ondersteunende communicatie (hosting website Albrandswaard in Actie, promotieactiviteiten van de website en communicatieadvies community manager).
5. Geen Actieprogramma 2015-2016 op te stellen, maar de openstaande punten vanuit het Actieprogramma 2013-2014 over te nemen in de reguliere verantwoording van het collegeprogramma (pepperflow).